

ФОДИА

pentru

Minte, Anima si Literatura.

Nr. 4.

МЕРКӨРІ, 28. ИАНЮАРИЕ.

1859.

Unu paragrafu din istoria universală al lui L. C. Schlosser.

Націоніле челе тарі але Европеї, еаръ дні-
tre ачестеа да локвъ юнітів енглзії, французії
ші церманії аж скосѣ пъпъ актъ дні кънінглъ
исторії пе чеї таї тарі върбаці. — Ної асъ-
датъ пе вомѣ окна пакштадъ пътai къ исторії
Даві професоръ Шлоссеръ, прелвкратъ дні ної
съ прівегереа акторылъ дѣ G. L. Kriegk дні
18. томзрі Актр'єлъ стілъ адевъратъ історікъ,
тотъдатъ дълче ші атрыгъторъ. Ачестъ історіи
окрісѣ пе пептъ історії ші дипломації дессерії,
чи таї шлітъ пътai пептъ цвлькълъ чедъ ла-
штапатъ престе тогъ, аре дніtre алтеле ші ачеа
калитате фркбось, къ пе кътъ есте де таре, пе
атътъ е ші юніръ de фпцелесъ, фортъ вогатьъ
дні дескрайреа фантелоръ ші а евенімінтелоръ
адеверіте дні ісвбръ автентіче. Ної ка де провъ
репродъчтъ аїчі пътai юпъ параграфъ дні том.
алъ 18-леа дні ачеа епохъ, пе къндъ Александъ
I. дніпъратълъ Ресієи дні којпцедецере къ
принципе Георгіе Adam Чарторискі детерминасе
а съвѣгга пептъ тотъдеазна. Прінчіпателе да-
ниане ші пе къндъ Наполеон I. къ окасіонеа
днікеіерії де паче да Тілсіт (1807 Іюлі) дніпъ
тотала юніръ а Пресієи ші а Церманієи дні-
трені се днівоісе дні секретъ къ Александъ, ка-
еї ашъндоі съ десфіндеze къ тотълъ днікъ ші
имперіялъ турческъ дніпърціндълъ дніtre сине.
— Ачелъ параграфъ кареле се днічене да Ф.

151 съпъ ашea:

„Турчия ера съ дебинъ днікъ ші таї из-
рандъ декътъ Польша прада статрілоръ кре-

штіне днівчінате къ джна, дѣкъ пе ар фі зъ-
котъ дні інтересълъ Англії ка съ о апера пе
ачеесаш. Че е фрептъ, статълъ Търчіеи фі коп-
серватъ пъпъ дні зілеле постре; къ тобе ачестеа
днісь Търчія ръннаеъ тотъдеазна амеріцатъ къ
апалоре днікъ дні тімпнріле Катарінѣ II., дні
каксъ къ ачестеа ка ші Половіеи дні ліпсіа
пітереа de a се оппуне армелоръ Ресієи, тотъ-
одатъ ea есте сълбітъ пріп вечніе турбъръл
дні лъбнтръ.

Пе къндъ Наполеонъ да ап. 1806 днічене
ръсвоілъ къ Пресіа, треї паші, адікъ Пасван
Оглъ dela Bidinъ (і.8), Алі Паша деда
Іаніна дні Албанія ші Цецдар Паша дні
Сірія, апкасеръ а се пірта ка domnitorі inde-
nendinці, престе карії Сълтапълъ пътai къ пъ-
теле таї ера реквноскотъ de съверапъ.

Епітълъ дніпъ департълъ французілоръ де
аколо (ап. 1802) днікъ реапкаке съв downia
бейлоръ тателчі (класа аристократікъ дні Епітъ),
карії еаръш пе креста днітръ пімікъ пе Сълтапълъ.
Маї тързій Мехмед Алі, каре дні а
1805 фъсоее дензітъ пашъ престе Епітъ,
рестаўръ къ адевъратъ дрептнріле Сълтапълъ
асзпра тателчілоръ; апої днісь елъ днісъши
трасе да cinew дрептнріле de съверапъ. Но
ачелаш тімпъ дні Арабія секта чеа фанатікъ а
Вахабілоръ организатъ de Абдъ Вахаб о
къпетеніе de sedzini, окнъ четъділе сініе Мекка
ші Medina ші амеріцъ къ ересъ ші прадъ пе
домаї Арабія днітрéгъ, чи ші провінціи дні-
вичінате.

Сербія де къндъ локзіторії славі аї ач-
леіаш пе ла дніченілъ ачестілъ сектълъ рідикасеръ
стіндартълъ революціїнії съв Черні Георгіе, се

описе пе'пчетатѣ domniei търчешти. Ап Молдова ші дп Цёра рошъпескъ, каре ста дешватѣ съб протекторатълъ Царзълъ ръсескъ, фюсеоеръ denymid ла портка ачелаш doи domni ръсолатри (Люкінътори de ръши), adикъ гречи Испіланті ші Моргci, еаръ ачештия по въ-
поштеа пе Сълтанълъ, чи пе дипъратълъ Ръсиеi de съверанъ.

Литре Франца ші Търчия дпкъ ла 1802 се реноице векеа пріетинъ пріп въл трактатъ de паче, ші Наполеон а трімісъ дп Іанзарія 1803 пе цепералълъ Брюне ка амбасадоръ ла Константінополе. Ачеста дпкъ по се штівъ пърта къ търчиші къ къргтеа лоръ ші елъ дплесні тъскалиморъ дипчекареа лоръ de а пішічі дп-
ржбрінца францозіморъ дп Кюнополе. Маи търци дпкъ векіевъ преписъ еаръш се дештентъ дп търчи асъпра Ръсиеi. Дечі Сълтанълъ Селим III. се апроміе din пошъ кътъръ Франца ші дп прі-
тъвара din a. 1806 трімісъ въл амбасадоръ ла Парісъ спре а салъта пе Наполеон ка дипъратъ ші totъодатъ спре а се пъне дипър'о легътвіндъ стржисъ къ ачелаш. Наполеон пе атвичі ера детерминатъ а се скъла дп контра Прюеi, еаръ апои фіндъ de превъзятъ къ ачеста ва паште ші въл алтъ ръсбоi къ Ръсия, ашea дп Августъ 1806 трімісъ пе цепер. Себастіанi дп ка-
літате de амбасадоръ естраордінарі ла Константінополе. Ачеста лібъ къ сіне о чётъ дп-
трéгъ de оғідерi, інqінерi ші артілерішті, карі съ аібъ а органіса ші а кондюче артата тър-
ческъ, din какъсъ къ Ръсия възъндъ реноиреа пріетинеi дипъре Франца ші Търчия контръсесе о арматъ пе міеззінеле търчешти. Себастіанi
а штівътъ а'ші къштіга кържандъ о дипржбрінца дипсемпътore, ші дпкъ din Септемвре шіжлочі,
ка креатъреле ръсешти Испіланті ші Моргci
съ фіе дестропаці, еаръ дп локълъ ачестора
Фюсеръ denymid Судъ ші Калімахi domni
дп Прічіпателе danbiane. Ачестъ скішбаре
трасе дп храта са дпкърсінреа тракпелоръ ръсешти

дп Moldova. Че е фрептъ, сълтанълъ опъмъп-
татъ de амерінцъріле амбасадорълъ енглезескъ
реставръ пе ачеi domni дестропаці; къ тóте
ачестеа ръши п'ші контеніръ дъштъпіїле лоръ,
ші афаръ de ачеста дпкъ таi детеръ пе фандъ
адевъратълъ лоръ скопъ дпкъ ші пріп. ачеса, къ
еi ліi Чернi Георгiе кареле се фъкъссе
Knézъ алъ Сербіеi дi детеръ о патентъ цепе-
раль ръсескъ, totъодатъ се пъсеръ дп колпде-
лецере ші къ алдi ревелi din Търчия. Дечі съл-
танълъ Селим черкъ din пошъ консіліш ші ажаторів
дела Себастіанi.

Ачеста дпкъ дипърбъртъ ка съ се опиши
(ръшилоръ ші енглезилоръ), еаръ дзпъ бътъла
дела Iena фъкъ dela Берлінъ къпоскътъ сълта-
нълъ, къмъкъ елъ дi ва фi de ажаторів дипонтра
Ръсиеi. Дзпъче апои цепер. ръсескъ Міхелсон
а ловітъ ші а респінсъ тракпеле търчешти фъръ
а прешите врео декіръчуне de ръсбоi ші дп
27. Деч. а інтратъ дп Бъкърешти, Сълтанълъ дп
30. Деч. декіаръ Ръсиеi ръсбоi ші фъкъ а се
контраце тракпеле пътърбосе ла Дзпъре. Пе атвичі
Наполеон дпкъ се окъпа къ idea de а трімітъ
сълтанълъ дозъзечі ші чіпчі тий францозі дипър
ажаторів. Din контръ ла ръши а треіа парте
din тракпеле ліi Mіхелсон фi констрінсъ а пър-
чеде ла Полонія, unde ера требънцъ de ачелаш
асъпра францозіморъ. Ачеастъ дипрецівраре
дпдемпъ апои пе Арбътнот амбасадорълъ
енглезескъ din Кюнополе, ка съ сілескъ пе търчи
ла паче амерінцъндъле къ елъ ва кълема флота
енглезъ кареа ста ла гъра Dapdanелеморъ ка
съ бомбардезе къпітала лоръ. Ачелаш декіаръ
сълтанълъ, къ елъ пътai съб ачеса kondiçionе се
ва авате dela ачелъ планъ, dékъ ва гонi пе
амбасадорълъ францозескъ din четате, дпкенди
totъодатъ ші о аміандъ стржисъ къ Ръсия ші къ
Англія. Дзпъче сълтанълъ дете въл ръспінсъ
негатівъ, Арбътнот дпдатъ ші прчесе ла флота
енглезескъ, кареа пе атвичі ера комъндатъ de
Дзкъворт.

Трчій лъсасеръ (d'esp' datina лоръ) батеріїле че се афлак пе ашбій церкі аі Dapdanelendorъ ка съ се префакъ дп рхне; еаръ апоі фіндкъ еі престе ачеста нъ аскълтаръ пічі снатвріле date de Себастіані ші de офіцірі лві, ашea admiralлъ енглезескъ реєши ка дп 19. Февралі 1807 съ стръбатъ къ флота са пріп Dapdanеле Фъръ а сфері стрікъчні тарі. Ачеста социндъ дп фада Кнополеі амеріондъ къ префачереа дп ченвше а четъшій. Атвпчі сълтанлъ се спытвпть дптръ атъта, дп кътъ рхгъ пе Себастіані ка съ се департе де вънъ воіа са. Ачеста дпюз еаръш ді тай дпсвфмъ квраців, ші тімпвлъ кътъ се тай къштігъ къ пегодіадівніле дмъ дптребвіндъ спре а фортифіка къ таре іздуль четатеа, тотводатъ пріп цепералій Хаксо ші. Фойкс реставръ ші батеріїле Dapdanelendorъ. Атвпчі Двкворт авеа а се теме, ка нъ кътва съ deviпz дпкісъ дплъзптрлъ търі тарторе; еаръ апоі прічепвадъ елъ къ Кнополеа din тартеа търі нъ поіе фі атакать Фъръ періклъ, се ретрасе еаръш івте пріп Dapdanеле афаръ.

Дп 2. Марцій джпсвлъ скъпъ къ адевъратъ пріп ачеа стрімтбре de таре; тречереа са дпсь фѣ дпсоцітъ дѣ фрікъ ші de стрікъчніе.

Дпзъ ачестеа Двкворт платі ла Епітѣ ші аколо скіссе трупе ла ўскатъ къ ачелъ скопъ, ка ачестеа дппрезнате къ о арматъ енглезъ адесъ din Січіліа съ ажьте пе бей тателчілоръ дп контра лві Мехмет Алі локодіторлъ Сълтанлъ. Ачеста дпсь штісъ съ дпшале пе енглезі ші рестаторі din поіе domnia Сълтанлъ дп Епітѣ. Дптръ ачестеа Cinjavin адмираллъ рхескъ, кареле пъпъ атвпчі се хъдіа къ французі дп Dalmatia, алергъ дп тареа греческъ. Ачеста дп 4. Апріле бътъ флота тврческъ, окнп кътева інслье ші блокъ Dapdanеле.

Акът енглезі ші рхшій реєшіръ авіа къ ачееа, къ еі дп Константіополе дптржтаръ пе попоръ ка съ фактъ о революціоне. Селімъ III. се дпчеркасе твлтъ тай пайнте а'ші асекзра

тропвлъ ші імперівлъ пріп реформе, пріп каре дпсь злемалії сеё ізріштій-теології ера амерін-цаді къ пердереда дпржхріпцій лоръ, пе каре о ексердака тетбрій легалі аі консілівлі де статъ (eі dibanвлі). Пріп үршаре ачештія ера дпштаплъ жвраці аі лві, дп кътъ авіа аштептадъ окасівnea de а се ръсказа дп контръї. Іапічарій дпкъ зраѣ de тарте пе Селімъ, din какъ съ ачеста organizace ші дппринсесе впъ таре птпъръ дп тропе дпзъ dieciplina енропенъ, пріп каре iani-чарій веніа дп періклъ de а'ші перде прекът-пълтбреа лоръ дпржхріпці. Ашбеле ачеле класе de птпълдтії аѣ фостѣ вшоръ а ле дпдемна ла ръсколъ. Ачеста прорзпсе токма къндъ Себастіані се депртасе пе впъ тімпъ сквртъ дела Константіополе, пріп үршаре сълтанлъ рхтасе ліпсітъ de консіліарівлъ съкъ къ кареле ера dedatъ. —

Дп 28. Mai 1807 чілчіспрѣзече міл ре-белі окнпаръ Фъръ весте съвзрвівлъ. Пера ші птпъліе пе тхнрі. Лндешертъ актъ сълтанлъ дпгріжатъ ле прошітеа десфіпцареа позы органісъчні тілітаре; злемалії ші каплъ лоръ тареле Мѣфті дмъ dekiaparъ de еретікъ, каре нъ ар таріта тай твлтъ а фі үршашъ алъ профетвлі. Еаръ апоі пе къндъ іапічарій ото-ржръ пе тоді тіністрії лві, дмъ дпсеръ дп ачеа парте а харемвлъ, дптръ каре ші пъпъ атвпчі се дпнеадъ дп пріпсбре тоді пріпнї карії се пъреадъ сълтанлоръ а фі періклоші. Dinkontръ скісертъ де аколо пе зпвлъ din чеі доі фії аі предечесорвлі ші тківлі лві Селімъ ші дмъ прокіенаръ къ соленітате de domnitorъ (29. Mai).

(Ва үртма.)

ЖОКЛЪ БЪНЪЦЕАНъ.

(*Dans Națională.*)

Възт'ад! Бънъцелъ! асть Церъ фръшоасъ дінколо de Карпаци, зnde тотвълъ дп патръ респиръ поесие, амбре, патріотісмъ? Ачі таңділъ напріюші че стръватъ тогъ цера, се ұнкользъческъ дп формъ de гірланде ротанде, лъсъндѣ локъ дп тіжлокълъ лоръ да въле челе таі дп-къптьоре. Ачі да зибра зпілъ промъ, не тар-цина зпілъ фынъне, везі зпілъ жынъро шынълъ, съпътосъ, кз фрънтеа ларгъ, кз окіл сънтеиндѣ, репресжнція чеа таі fidelъ а тіпзлі romanъ. Ачі, костяме, торавэріле, традициніле, ле-ненделе падіонале, тогъ се консервъ кз таі шылътъ стървіпъ, кз таі шылътъ пірітате декътъ дп оріче парте а Româniel. Ачі падіоналітатеа ші патріотісмълъ н есте зпілъ пітте, піті о воръвъ de фанфаронадъ, чі о пъзгіпъ серіосъ.

Жынімаа църапъ, весель ші вігіроасъ, піръ de оріче корвіцізне, джілътъ дптр' зпілъ моментъ певоіле ші пъсіріле сале, ші debine поетъ, ін-спіратъ пітмаі de сімтіментеле інімей сале. Пе вәрфблъ зпілъ dealъ, дп тіжлокълъ зпілъ дашъръві верзі, апróне de обіектълъ інімей сале, жынеле трансіланъ дпважтеніе вестітълъ жокъ бънъ-деанъ, пітмітъ бънъцеанка. Dar' фігіріле ачестълъ жокъ н супт ісолато, піті певаріате; къчі ро-шъннълъ н ізвеште шопотопіа ші солітадінеа. Mai таңді жыні дпчепълъ пріп а се предъмла зпілъ дпнълъ алтълъ дп pondă, фъръ а се diné de тъпъ, ші ісбіндѣ пітмаі зшоръ din пічоре. Din че дп че dançлъ debine таі реңеде, дпсъ пе-animatъ; къчі кът се піті апіта жокълъ, къндѣ департе de жыні се ағыл тінеріле църапче че аж аерълъ de a ста indiferінте? Жыні дпсъ, пріп варіетатеа ші градіа че дај жокълъ лоръ ісолатъ, аж аерълъ de a воі съ атрагъ ші пе ачеле жыні фете. Ачестълъ н таі потълъ ресіота да атъта тентадізне; еакъ-ле dar къ се пріндѣ, фіекаре джілъ ia воініклъ сеъ. Жыні атвпчі пар

къ редівіеъ, фіекаре джілъ дпважтеште пе соаца са дп жокъ, саъ апкъндѣ і кз градіе тіжлокълъ, пітмаі дптр'о парте, саъ дпважтind'о дп дозъ пърді, аша дп кътъ о тъпъ есте ліберъ пе къндѣ чеесалатъ есте песте тіжлокъ. Тоате переколе се дпважтескъ астфелъ, дптр'о форма de валцъ апіматъ, формандѣ зпілъ pondă фоарте регълатъ. Валцълъ дпчетэзъ, ші топълъ жокълъ се скітвъ.

Boіnіклъ воеште а'ші аръта валоареа са, агілітатеа са; фетеа, градіа ші амабілітатеа са. Фіекаре переке се ia de тъпъ. Бърбатълъ терце дп фаца жыні фете, формандѣ din пі-чоре челе таі градіоасе ші таі сълтътоаре фігірі; фетеа, кз зпілъ аеръ modestъ ші пле-китъ, бртэгъ пе кавалерълъ сеъ, цінжндѣлъ пі-тамаі de тъпъ, конформъндасе кз ondelaclіzпіле лаі, дпсъ фъръ сълтърі, фъръ стомотъ, чі зшоръ ші градіосъ. Фігіра аре акът аерълъ веселіеа дпнъ тречеріеа чеа дінтълъ моментъ алъ фірі зпілъ вікторій. Фі-ва ачеста репресжнтареа зпілъ векі традицині, зпілъ вътражне съвенірі? Се зіче къ ачестъ жокъ ар репресжнта съвеніреа ръпіреі Сабінепчелоръ де кътре Români. Dar орі кът ар фі, елъ есте градіосъ ші вірілъ, аша прекът се піті жыні de зпілъ попълъ ресіелікъ фъръ а фі фероче.

Kpedemъ дпсъ къ дп тімпълъ ачесторъ фігірі варіате, воініклъ жоакъ пе тъкте, фъръ а зіче пітмікъ? Ші кът вочеа са піті фі ці-пітъ, пе къндѣ ініма ді салъ съз пресізнеа а міл de іmpresіnі, а міл de сімтічізні? Ші каре алтъ dançлъ піті жыні рошъннълъ арделеанъ, фъръ а ціне ші елъ din гаъръ зпілъ акордъ modestei таісій кътпепешті? Ачестъ акордъ дпсъ н се зпілъ къпtekъ; н се зпілъ сар о сімпълъ речі-таре; чі ші зна ші алта. Boіnіклъ къпть ші речітэзъ din къндѣ дп къндѣ, ші да інтервалърі отържте, піште версірі попъларе, саъ таі біне о поесіе патралъ, каре еспрішъ сімпіріе іні-мей лаі. Ачестъ поесіе о сімпълъ ші паівъ, ка-

ші авторвлі че а продє'о, фъръ артъ ші претепділє; сквртъ ші дптрергнть, дпсъ оріціалъ, падіональ ші аша дп кътѣ съ інспіре квріосітатеа челві че о аскальтъ. Дар авт'а чіпева квріосітатеа съ аскзите астъ поесіе, съ фре din гъра рошъпблі інофенсівіле сале версрі че еспріш сіміціліле ші імпресівіле інімей лі? Din пеферічіре, преа пвдін ла ноі се окпъ de але поастре, de традіцівіле ші оріціалітъділе поастре, de ачеле тічі амъпілте дп каре adeoea се deceашпъ тіпвлі постря падіональ.

Къ тоге астѣа с'а афлатѣ үпѣ рошъпблі бъ-пъдеанѣ D. Чофлекѣ *), каре а авт'а ръедареа de а фбра din гъра църаплакі пе къндѣ елъ жоакъ, маі швлте версрі че къпта, ші а фаче о бъпъ колекціоне. Фелічітъд dap ne D. Dim. Чофлекѣ de фртбоса са квріосітате, ші am dopi маі швлді съ о аїбъ.

Профітъд de ачестъ колекціоне, спре а юдцъді квріосітатеа ші а алторѣ аматорі че с'ар шай афла. Апзпцъд къ дп ачесте поесії пз требве съ кате чіпева швлтъ рімъ ші каденцъ. Не тѣлцътъд de оріціалітате, ші пз воімѣ а скітба піткѣ din текстъ. Поедії ворѣ фаче къ астѣ версрі оріче ворѣ воі.

Noі штімѣ къ жнеле ardeleanѣ, пріесѣ дп хоръ, саё дпвъртіндѣ Бъпъдеанка, се окпъ маі швлтѣ de градіоаса са соацъ:

Кътѣ е цера зигзреасъ,
Нѣ' ка фата рошъпеасъ;
Къ из вражѣ рошъ се'пчіце,
Къндѣ о везі ініма-ци пзпнце.

Аноі алеаргъ ла о алегоріе, пічі тітоло-

*) Dn. Dиміт. Чофлекѣ, профессорѣ de поршъ дп Брашовѣ, е ardeleanѣ, філ de преотѣ, пъскѣтѣ 2 бре деля Брашовѣ. Ne мірътѣ към скріторвлѣ ачестѣ артіклѣ транспрѣтѣ ne Dn. Dim. Чофлекѣ ла Бънатѣ ші към dандблѣ, de каре е ворва аїчі, лъдітѣ дп totѣ Apdealблѣ, ватра лі, лѣ пзтеште въпъдеанѣ?

шікъ, пічі din Парплю; чи сімілъ ші патбралъ ка ші віаца воліквілі:

Фъ-ме, Doamne, че mi-i фаче,
Фъ-ме, Doamne, лемпѣ de тѣфъ,
Съ ме таie, тѣндра, фбркъ,
Съ ме дѣкъ'п шезътбрѣ,
Съ ме ціе'п бръдішбрѣ.

Dap аморвлѣ жнелі е константѣ, ші дп дешертѣ помпї пз факѣ poade крэзъндѣ къ о'а стісій, къчі елъ ва цінеа кътѣ ші віаца.

Мъндро, de драгостеа пострѣ,
А'пфлорітѣ үпѣ помпѣ дп кость;
А'пфлорітѣ ші п'а легатѣ,
Крэзъндѣ къ ноі не-ам лъсатѣ,
Noі атъчеа не-ом лъса,
Къндѣ не-о вате скъндра.

Сатіра пз поате оаре вені спре а варіа сіміціліле авторвлі? Ромъблѣ ізвеште варіетатеа, ші че е шай варіабідѣ de кътѣ а къпта еаръші:

Фъ-ме, Doamne, че mi-i фаче,
Нѣмаі попп пз те фаче;
Съ тѣпкѣ пзпне вомвѣйтѣ,
Ші колачі
Дела съвачі.

Ші апоі сатіръндѣсе пе сіне дпсуші, дп deckrie вѣрстеле:

Къндѣ ерам үпѣ холтеіашѣ
Лъвълатѣ сёра пріп орашѣ,
Тотѣ къпъндѣ ші флверъндѣ,
Мъндрблїца къстъндѣ.

Фетеле къндѣ m'azzea
Лътінеле апріндеа,
Порділе ле deckidea,
Ші mie пзмѣ'мі пзпне:
„Слате лате de върватѣ,
Бззе дылї de съртатѣ.“

Dap daka m'am дпсуратѣ,
Ші дпвълатѣ сёра пріп сатѣ,
Фетеле къндѣ m'azzea,
Лътінеле ле стіпдеа,
Порділе ле фнкidea,
Ші mie пзмѣ'мі пзпне:
„Слате лате 'пкърлігате,
Бззе речі ші лъвърдате.

Dap тънпia воинкълъ се арпинде къндъ сим-
шреа inimeI сале нъ ши-а афлатъ запъ еко; елъ
о блъстъмъ, дисъ сържъндъ:

Батъ-ти-те, лелео, батъ,
Inima mea чea стрикатъ,
Батъ-те, лелео, пре tine,
Челе 40 de zile,
Чe ашъ поститъ пептъз tine.
Съ te батъ-зпъдоръ dparъ,
Съ шеzi тоатъ zioa 'n прагъ;
Къндъ ва фi de кътре сеаръ,
Съ te топештъ ка о чеаръ;
Къндъ ва фi de mlezъ de ноанте,
Съ'дi треакъ съdopи de moapte;
Къндъ ва фi de dimineadъ,
Съ te дъвчi din астъ виацъ.

Чине дисъ поте тъсъра тай бине лъпцина
популоръ шi кърсълъ лъпци de кътъ ачела че
ибештъ?

Чине аре dopъ спре vale
Шtie лъна къндъ ръсаре,
Шi ноптеа кътъ e de mapе.
Чине аре dopъ спре лъпкъ,
Шtie лъна къндъ се кълкъ
Шi ноптеа кътъ e de лъпгъ.

Dap ачестъ dopъ поте къ e дп deшертъ,
къчи кътъпia вa кiема поте пе воинкъ съвтъ
стеагръле армиe.

Дръгъзъ Сънтъ-Мърие,
Скоте пои deli роиie,
Шi фечорi din кътъпie!

Фечорълъ къндъ с'ар дисъра, n'ар лъза запа
аватъ, чi ар преферi тай съракъ; къчи аша
креде елъ а фi independentъ.

D'ашi тръи кътъ пеатрапъ вie,
N'ашi лъза фатъ къ тошие
Съ-ти порхъчесакъ ea mie;
Чашi лъза запа тай съракъ,
Чe воiз ziche eз съ факъ.

Дака жъпеле ибештъ, аморълъ сег воештъ
а фi дикретъ, нъ еспъсъ пъблъкълъ. De ачеса
елъ консиле пе аманта са:

Шти тъ, лелео, че'di ам спъсъ
Ла кълесъ de къкбрзъ?
Къ, къндъ оп фi оаменi тълци,
La mine съ нъ te зидъ;

Dap къндъ опi фi пъдinei,
Съ te зидъ дп окii mei.

Шi айтъ датъ дi adaогъ:

Нъ te зита 'n фацъ ja mine,
Къ-ор гъndi къ тръйтъ вине;
Чi te зитъ престе сатъ,
Къ-ор гъndi къ ne-am хътатъ;
Шi te зитъ песте ритъ (l'ivade)
Къ-ор гъndi къ ne-am хътъ,

Dap целосia e форте дп inima чеi
ибештъ:

De ашi ведеа пе тъндра mea
Къ дъ гъръ альтъ,
N'ам зитътъ къ т'аш жъпria
Шi пе mine, шi пе ea.

Фечорълъ дисъ дi плаче ка тъндра са оъ
айъ о пелдъ алъ шi тъпъръ:

Копълъ сечерътре
Nъ сечера вара'n соре,
Къ сореле те-o пълi,
Фада цi с'ар вестежи.

Шi апоi воештъ съ о превестескъ дикон-
тра тентаципелоръ дичелътре:

Фоiика търълъ
Nъ креде фечорълъ;
Къ се пъне пе цепъке,
Шi дъi спъне тiй шi съте,
Пъпъ te скоте din minte.

Dap къндъ воинкълъ e дешертъ, кът вa
авеа шtре deспре тъндра лъ? Оаре кък n
i-ар пътеа фаче ачестъ сервичъ?

Къкъле dc зnde вi?
Дела noi de песте вi?
Dap de тъндра че тай штi?
„Ез штi къ ea te дореште,
„La алълъ нъ се гъндеште.

Вестеа къкълъ нъ e дестълъ; воинкълъ се
арпълъ пе калъ спре а алерга тай iзте да
тъндра лъ:

Me зita din dealъ дп vale
Пе че съ te пъ къларе,
Пе търгъ къ коама mapе;
Me дъсеi шi me пъсеi
Шi din гъръ аша zicei:

Хі! тэргыле ші таі таре,
Сажицемді ұн сатқ кз соаре;
Съ тъ дзкѣ ұн шеңътоаре,
К'ам о тәндір қа о флоаре.

— Аша ініма църапылай бъиңдеанѣ *), че
къпть ші жоакъ, нз есте de кътѣ аморѣ, па-
тэрѣ ші поесие. — N.

К 8 В Т Н Т 8

Ростітѣ de кътре преа къвіюшіа са пърітеле
Неофітѣ Скрібанѣ ұн векіа катедраль а Мол-
довеі, ұн zisa de 5. Ianваріа 1859.

Фрацилорѣ!

Ісасѣ Христосѣ аѣ зісѣ, „къ үnde ворѣ фі
дої саѣ треі adspaci ұнтарѣ пътеле лії, аколо
за фі ші елѣ ұн тіжлокълай дорѣ.“

Апої Фрацилорѣ, съпіеді нз дої, пічі треї,
чи үпѣ корпѣ ұнтрегѣ adspaci аіче, ұн пътеле
лії Dnezev; Dnezev dap' есте ұн тіжлокълай
вострѣ.

Вої съпіеді adspaci аічи ұн пътеле паціеі
ромъне, паціа ромънѣ dap есте ұн тіжлокълай
вострѣ.

Стіndapdзлай паціеі ромъне, не ачестѣ стіn-
dартѣ есте скрісѣ кз літере тарі, фортѣ тарі,
kredinca romънъ. —

Бісеріка каре есте ұнтареіатѣ не kredin-
ци, віне къвітѣ стіndapdзлай үнені асеменеа
kredinuе.

Бісеріка не спыне пріп скріптера ұнсұфлатѣ
de Dmnezev къ, „сfiндї чеі пріп kredinuе,
ұнвісѣ аѣ ұнтарьдї, лякрат'аѣ дрептате, дөзін-
dit'аѣ ціврінділе, астғап'аѣ гүріле үеілорѣ,
стіnc'аѣ пътерса фокълай, фәдіт'аѣ de асқынітлай

сабіеі, ұнтарітк'аѣ ұн събічзне, фъкътк'аѣ
пътерпічі ұн реcбеле ші аѣ ляятѣ таверіле стреі-
пілорѣ ұн фагъ.“

Вої Фрацилорѣ, пріп kredinca паціеі ромъне
de веді фі kredinchoші стіndapdзлай еі веді фі
тотѣ атъта de пътінді ка ші бісеріка ші сfi-
дї съ.

Kredinca паціеі ромъне нз аѣ фостѣ, нз есте
ші нз ва фі декътѣ — сінгъра анкоръ а тъптырѣ
сале сінгърлай портѣ ұн каре ноте скъпа ко-
рабіа са националь, de фортгна валгрілорѣ че о
ұнпреобрѣ.

Вої Фрацилорѣ в'ащі adspaci аічи ұн бісеріка
лії Стефанѣ челѣ таре; үтъндзъвъ дечі ла ал-
тарълай че елѣ л'аѣ ръдикатѣ Dzevзлай пъріпілорѣ
поштірі, kredѣ къ пріп ачеста ұнсұші пътеді ка
съ въ пътрандеі de тóте dopinçele ачесті
таре ероѣ алѣ патріеі постре.

Вої ewindѣ de аічи, веді пъші ла үпѣ актѣ
таре че de секундѣ аѣ фостѣ пердѣтѣ центрѣ пої,
воіді съ алеңеді үпѣ съкчесорѣ ачесті таре
ероѣ; дечі, ка адевъраці філ аї сті нз пътеді фі
декътѣ адевърата еспресіе a dopinçilорѣ лії.

Ез ұн алемдѣ трекътѣ totѣ de не ачестѣ
амвонѣ в'амѣ спасѣ ші въ опозѣ ұнкъ ші актѣ,
къ ачестѣ таро ероѣ аѣ зіоѣ, къ „Dmnezevлай
пъріпілорѣ поштірі ва тріміте поэъ үпѣ тъп-
гыторѣ каре ва віндеқа рапеле постре ші ва
realiza dopinçele постре.“

Фіе dap ка алеңдѣ вострѣ de астъзі съ
фіе ачела по каре ұлѣ аштептѣ паціа ромънѣ!
Фіе ка елѣ съ віндеқе рапеле еі, ші съ реал-
цеze dopinçele еі!

Фачеді dap Фрацилорѣ, ка din үрна алеңе-
реі воастре de астъзі съ easъ үпѣ асеменеа
Mecie а Ромъніеі.

Dmnezev ші лятеа въ прівеште, бісеріка
въ бінекъвітѣ, Ромъніеа въ аштеаптѣ!
(„Naціоналъ.“)

*) Тóте ачестеа Dn. Чофлекѣ де adspac din цін-
тлай локъндеі пърітешті, din каре пainte кз врео 4
anі не ұнтарьши таі талте ші поэъ. Ped.

СКІНТЕІ ЕЛЕКТРИЧЕ.

(Брмаре.)

Челе ші маі фемеі аж окі маі асері пентрэ кзпомітереа певніміор щі пегіевілорд декът бъргації, чеса че нз не патеній еспліка маі віне декът консідерънді, къ де фемеі се апроніе маі шалді пегіобі щі пътърі. Съ піломід къ не о фемеі а фъкът'осес патра се ѿ арта чеваш маі фрътошікъ, дін-датъ се ворд афла чете філтрері де пътърі щі де але фемеі пегіобе, кареі ворд сплюе філ фаду къ е фрътось щі фершенкътре; дінконтръ філтр бъргації къ шінтеа съпътось пічі зілд нз віта де сіпеші пъль да атьті, ка съ дімле каплд віеті фемеі къ піште філтре атьті де амечітре; чи еі касть щі штід съ предъескъ філ фемеі але калітъді шалті маі віне декът ар фі вішай о ларвъ фрътошікъ.

Тъчереа е ка шінреа, есте від проворьб ромъкъеокъ. Есте дісь о артъ шалті маі греа а шті съ тачі ла локвлд съя, декът а шті съ ворвешті ла тімплд съя. Токма пентрэ ачеста памърлд філкарілорд щі алѣ гірелорд пев-діврънатае есте філ літіе пеасемтнатае маі таре де къті алѣ омепілорд карі штід а'ші дінні престе лішіе щі а тъчеа.

Къздаді віне, къ пепорочіреа маі адецеопі не есте о таре фъкътре де віне. Каракте-реле тарі се формезъ піматі філ школа пъка-збрідорд. Ачесаста е сорта отълі ка съ фіе ашеса.

Тітзлатгреле ліпці щі тарі са асéшъпъ телесконылді; отълд штіпіцелорд ді кзп-ште констракціонеа щі преудлд; дін контръ шалтімеа чесеадалтъ діл прівеште къ гіра къс-

катъ щі съ зітъ пріп тражеслд ка пріп від фершевд.

— Калъмпіаторіі щі вомбеле факъ тогъдеасна къте від аркѣ, маі наинте де а пе-мері щі а сеърта обіектблд пе каре кадъ.

Маі шалді омепі се фіппалдъ ла рапгірі щі демпітъці ка щі брлоіеріі (хорнарії); еі се търъскъ пріп стрінаторі філтакобсє щі окър-паве щі фіші філлігрескъ — чештіа фада, чеіа карактерблд.

Dingii ошълді съпт о тъсвръ адецеопі сігіръ спре а деждека стареа съпътъдій зілд отмъ. —

Оаменіл опдинапі съпт пале, ла каре тре-бве съ алътірі зінімеа врезні върваті таре, пентрэ ка съ де діл дісемтътате.

(Ва зрта.)

Д і т р е в ъ ч ы 1.

Ла че діферезъ від отмъ къцетътго рѣ де від отмъ каре дівавацъ піматі не дін афаръ?

Ла че діферезъ від адвокатѣ де рота ка ралді?

Каре омепі фіпвъцаці се асéшъпъ ра-чілорд?

Кънділ аі фі констражисі а'ді алеце піматі зіл дін дозъ: къ чіпе аі маі воі о'ді тъпъпчі зілеле, къ отълд тожікосі, гросоланд, въдъръ-носі, обі къ отълд съракд де спіріт щі пъ-търъ?

Ким поіте сеътва від лібрарѣ къ о фе-меіз рашенітъ (съмепітъ)?